

יְעוֹף יוֹמָם: וּמְדַבֵּר בְּאֶפֶס יַהֲלֵךְ מִמְּקוֹם יְשׁוּד צְחָרִים: וַיִּפֹּל מִצִּדָּה אֶלְהָ וּרְבִבָה

זוהר תהלים

כְּשִׁיסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, יִכְנַס לְדֶרֶךְ הַחֲשׂוּכָה שְׂאֲמָרְנוּ, וּמְזִדְעָזְעִים כָּל מִי שִׁישְׁנוּ בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם, וַיֹּאמְרוּ: הַזֹּאת נַעֲמִי, שֶׁהִלְכָה בְּדֶרֶךְ הַזֶּה מְלֵאָה כָּל טוֹב, מְלֵאָה מְתוֹרָה?! עֲמוּד הָעֲנַן שֶׁהָאִיר לָהּ בְּמְקוֹם הַזֶּה לְלַכֵּת בַּיּוֹם, וְעֲמוּד הָאֵשׁ לְהָאִיר לָהּ לְלַכֵּת בְּמְקוֹם הַזֶּה בַּלַּיְלָה, וְעַם בַּעֲלָהּ, נִשְׁמָה לְנִשְׁמָה?! הִיא מְשִׁיבָה וְאוֹמֶרֶת, (רות א) אֵל תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי, קְרָאנָה לִי מְרָה, כִּי הֵמֶר שָׂדֵי לִי מְאֹד. שֶׁהִנְעִיל אוֹתִי בַּגּוֹף רַע. אֲנִי מְלֵאָה הִלְכָתִי בְּמְקוֹם הַזֶּה, וְרִיקָם הִשִּׁיבֵנִי ה'. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הִיא אוֹמֶרֶת, שְׂבִנָּה בְּנִתִי וְגו', שְׂנֵאֲמֵר וְתֵאֲמֵר נַעֲמִי לְכֻלְתֵּיהָ שְׂבִנָּה בְּנִתִי. מְשִׁיבָה רות הִנְפֵּשׁ הַקְּדוּשָׁה וְאוֹמֶרֶת, אֵל תִּפְגְּעֵנִי בִּי לְעִזְבֹּךְ לְשׁוֹב מֵאַחֲרֶיךָ כִּי אֵל אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶיךָ וְכוּ'. אֲבָל עֲרָפָה, הִנְפֵּשׁ שֶׁהִיא צַד הַשְּׂמֵאל, הוֹלֵכֶת לַגּוֹף וּמֵתְאֲבֵלֶת עָלָיו, שְׂנֵאֲמֵר (אִיּוֹב יד) אֵיךְ בִּשְׂרׁוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוּ עָלָיו תֵּאָבֵל. וְכָל זְמַן שֶׁמֵתְאֲבֵל עָלָיו, אוֹמֵר הַגּוֹף לַנְּפֵשׁ הַבְּהִמִית: בְּשִׁבִיל הָאֲכִילָה וְהַשְׂתִּיָּה שְׂנִתְּתָ לִי, הִנְשִׁמָּה בְּצַעַר גְּדוֹל, וּבְלֹא תוֹרָה וּבְלֹא מִצְוֹת. טַל מֵה שְׂנִתְּתָ לִי. וְנִבְקַע הַגּוֹף.

וְאוֹמְרִים לוֹ: אִם תִּזְכֶּה לְמִצְוֹת, כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה יַעֲשֶׂה לָךְ מִמְּנָה מְלֵאָה טוֹב. וּבְזִמְנָן שֶׁתִּכְנַס לְמְקוֹם הַזֶּה וְתִזְכֶּה לְמִצְוֹת, יֹאמְרוּ: סִלּוּ סִלּוּ פִּנּוּ דֶרֶךְ הַרִימוּ מִכְּשׁוֹל מִדֶּרֶךְ פְּלוֹנֵי זֶה, וְלֹא יִשְׁלְטוּ עָלֶיךָ (מְלֹאכֵי חִבְלָה). וּבְזוֹ הַדְּגָמָא בַּיּוֹם, יֹאמְרוּ: אִם תִּזְכֶּה בְּתוֹרָה, כָּל אוֹת וְאוֹת תִּהְיֶה מְלֵאָה, שִׁיעֲזֹרֶךְ בְּמְקוֹם הַזֶּה. וְהַתוֹרָה שְׂנִקְרָאת דֶּרֶךְ, תִּלְךְ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה, שְׁלֹא יִשְׁלְטוּ עָלֶיךָ. וְעַל כֵּן אָמַר לְנַחוּתָם הַדֶּרֶךְ. וְאַחַר זֶה יִרְאוּ לוֹ גַּן הָעֵדֶן, וְכָל חֵלֶק וְחֵלֶק שִׁישׁ לְצַדִּיק בְּפָנָיו עֲצָמוֹ. וּמִשְׂבִּיעִים אוֹתוֹ שִׁיקָמָם כָּל הַתוֹרָה. וְאַחַר כֵּן יֹאמְרוּ לוֹ, (בְּרֵאשִׁית יב) וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם לָךְ לָךְ וְגו', (שם) וְאַעֲשֶׂךָ לְגוֹי גְּדוֹל וְגו'. וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם - זֶה הִנְשִׁמָּה, שֶׁהִיא אֵב לְרוּחַ וְרֵם לְגוֹף. לָךְ לָךְ מֵאַרְצֶךָ - זֶה גַּן הָעֵדֶן. וּמְמוֹלְדֶתְךָ - זֶה בְּטֵן הָאֵם, שֶׁל בֶּשֶׂר וְדָם. וּמִבֵּית - זֶה הַשְּׂכִינָה. אֲבִיךָ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׂאִין אֲבִיו אֵלָּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִין אִמּוֹ אֵלָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. אֵל הָאֶרֶץ - זֶה הָעוֹלָם הַשְּׂפָל. וְנוֹתְנִים לוֹ שְׂבַע בְּרָכוֹת כְּמוֹ שְׂאֲמָרְנוּ לְעִיל, מוֹאֲעֶשֶׂךָ וְגו', עַד כָּל מִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה וְגו'.

מְדַבֵּר בְּאֶפֶס יַהֲלֵךְ (צא, ט): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רל"ג)] בא וראה, כְּשֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה וְגָרְמוּ אֶת אוֹתוֹ הַחֲטָא, מָה הִטְעַם עִגְלָה וְלֹא צַד אַחֵר? וְאִם תֹּאמְרוּ שֶׁהֵם בְּחִירוֹ עִגְלָה - לֹא כֵּךְ! אֵלָּא הֵם אָמְרוּ, (שְׁמוֹת לב) קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, וְיִרְצוּנוּ שֶׁל אֶהְרֵן הִזֵּה לְעַכְב

אִם הָאָדָם יִזְכֶּה, וְיִהְיֶה צַדִּיק, וּמְכִיר אֶת שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - מָה אוֹמְרִים לוֹ כְּשֶׁמִּסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם? (תהלים צא) לֹא תִירָא מִפְּחַד לַיְלָה וְגו', (שם) עַל כַּפִּים יִשְׂאוּנֶךָ פֶּן תִּגַּף בְּאֶבֶן. מִן הָאֶבֶן שֶׁל דֶּרֶךְ עֲקָלְתוֹן. רְגֵלְךָ כּוֹ, עַד כִּי יִדַע שְׁמִי. וְאִם אָדָם לֹא יִזְכֶּה לְתוֹרָה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים -